

“Amb la Reserva de la Biosfera ens hi hem d’implicar”

Pilar Rodríguez, professora de l’àrea de Formació Andorrana de l’Escola Francesa d’Ordino.

Pilar Rodríguez és professora de l’àrea de Formació Andorrana de l’Escola Francesa d’Ordino i quan la parròquia va ser nomenada Reserva de la Biosfera per la Unesco, l’octubre del 2020, es va interessar pel tema. Va informar-se’n i ha acabat elaborant un quadern didàctic perquè els alumnes de primària ho treballin i s’ho facin seu.

“

Penso que és interessant i important poder tractar això amb els nens –diu–. Treballem diferents temes d’educació ambiental, com el canvi climàtic, i vaig pensar que podria fer un treball específic sobre la Reserva de la Biosfera i desenvolupar diferents accions.”

Des de quan expliques el concepte de Reserva de la Biosfera als alumnes?

Quan Ordino va rebre el distintiu, és quan vaig començar, primer

a informar-me i després a veure de quina manera podia enfocar-ho per treballar-ho amb els alumnes de tercer cicle. I vaig optar per proposar-los que després de treballar-ho haurien de fer les seves pròpies presentacions per poder explicar-ho als companys de classes inferiors què significa ser Reserva de la Biosfera. I és que no és fàcil, és un concepte que costa d’entendre. Jo he fet sondeig amb les famílies i enquestes pel carrer i sovint es confon el concepte.

I els alumnes ho entenen?

Al principi tot és nou, però després ho capten ràpidament.

Hi estan molt sensibilitzats.

El tema els engresca?

Sí, perquè fem diferents activitats. No és una classe magistral. Fem xerrades, veiem vídeos, fem recerca, han de preparar la presentació, fem sortides...

Pots ampliar una mica més quines són aquestes activitats?

El projecte dura tot el curs i comencem amb xerrades dels tècnics del Comú, que ens expliquen què vol dir ser Reserva de la Biosfera, que no és una reserva natural ni un espai protegit sinó que suposa un reconeixement i, alhora, un

compromís. Aquest compromís, que afecta totes les persones que viuen a la zona, comporta un gran repte: integrar el desenvolupament econòmic i social amb la conservació del patrimoni que hem heretat, per poder-lo transmetre a les generacions futures. Després treballem amb un quadern que he creat amb l’assessorament dels mateixos tècnics i amb documentació que he anat recollint. Participem al Clean-up Day, que organitza Andorra Sostenible a principi de setembre. Al novembre participem al Consell dels Infants. A l’hivern fem més treball a l’aula i a final de curs fem accions com una plantada

d'arbres, recollides de burilles... accions relacionades sempre amb l'educació ambiental i la sostenibilitat.

Què proposeu al Consell dels Infants?

Cada any les propostes es repeteixen i els infants acostumaven a demanar sempre el mateix tipus de coses: un skate park, un carril bici, un camp de futbol... Amb Unicef, que ens recolza i ens ajuda a preparar les propostes del consell dels infants, vam mirar com donar-li la volta per què les propostes fossin sostenibles i contribuïssin a millorar la parròquia. Entre les d'enguany ha sortit la recollida de burilles i la

plantada d'arbres i l'elaboració amb l'equip de mestres de l'escola d'un passaport d'ecociutada; Hem redactat els indicadors, les accions que han de fer els nens perquè al final de la primària puguin obtenir aquest passaport, i si ens l'aproven, l'any vinent el posarem en pràctica. Els alumnes amb aquest passaport trien respectar el seu planeta, el seu entorn i els altres i es comprometen a mantenir aquests compromisos.

Ens pots posar algun exemple d'aquests indicadors?

Hi ha compromisos que s'adopten a l'aula, com "apago les llums quan surto de classe" o "utilitzo el paper per les dues

cares", d'altres que es fan a casa, com "tanco les aixetes quan em rento les mans o les dents" o "dono la meva roba i les meves joguines en lloc de llençar-les", i finalment hi ha uns principis més generals com "observo un problema, l'analo i em faig les preguntes que genera".

Dius que vau començar amb "els grans", però ara ho heu ampliat a tots els cursos, oi?

Sí, es tracta dins de l'assignatura de Llengua i Medi d'Andorra, i està vinculat al programa Escola Verda, que és una iniciativa dels Departaments de Medi Ambient i d'Educació del Govern gestionada per Andorra Sostenible i que té

com a fita formar ciutadans que s'impliquin en la conservació i la millora del medi ambient. Per exemple, ara estem decorant el pati amb objectes reciclats. Però hem començat a escala de centre i el que seria interessant seria exportar-ho a totes les escoles del país. És important sensibilitzar tothom. La Reserva de la Biosfera és una marca de país, vol dir atraure un turisme de qualitat, que valora la natura. Ens hi hem d'implicar tots, des dels més petits a les empreses privades, passant pels comuns i el Govern.

Com has preparat el quadern?

He contactat també amb educadors que treballen aquest tema a escoles de regions que són Reserves de la Biosfera,

com Menorca o la Gomera. D'aquesta illa he parlat amb un professor que ha estudiat el silbi gomero, que és el llenguatge a base de xiular que els pastors fan servir per comunicar-se a llarga distància. O Gorges du Gardon, que inclou una gran ciutat com Nimes. Totes aquestes zones són molt diferents entre elles i a classe fem la comparativa i analitzem les coses que comparteixen i les que no.

Creus que la candidatura del Principat prosperarà?

Aquesta candidatura em sembla molt bé, és un projecte molt encertat per Andorra. És important trobar aquest equilibri de desenvolupament i sostenibilitat com a país. El

projecte és ambiciós, seria el primer país que obté aquest reconeixement. Em sembla un aposta molt positiva. Perquè la nostra font de riquesa és el nostre patrimoni, i s'ha de trobar un equilibri que impliqui no degradar aquest recurs i alhora aconseguir un desenvolupament eficient, que no hipotequi el nostre futur, i equitatiu, que garanteixi el benestar de tota la població.

